

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Epidemiudvalg

Dato: 25-05-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPMZO
Sagsnr.: 2108114
Dok. nr.: 1739861

Folketingets Epidemiudvalg har den 27. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 180 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Spørgsmål nr. 180:

”Ministeren bedes under henvisning til artiklen ”Limiting the capacity of bars and restaurants does nothing to cut the risk of catching COVID-19, new research claims” fra www.dailymail.co.uk den 23. april 2021 redegøre for, om de danske sundhedsmyndigheder er enig med forskerne fra MIT i den begrænsede smittereducerende effekt fra afstandskravet på indendørs barer og restauranter?”

Svar:

Til brug for min besvarelse har jeg anmodet Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut om et bidrag. Sundhedsstyrelsen har i et svar, der er koordineret med Statens Serum Institut oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Artiklen fra the Daily Mail¹ er baseret på den videnskabelige artikel *A guideline to limit indoor airborne transmission of COVID-19* af Martin Z. Bazant og John W. M. Bush udgivet i tidsskriftet *Proceedings of the National Academy of Sciences* i april 2021, (DOI: 10.1073/pnas.2018995118)², som Sundhedsstyrelsen har læst og tager udgangspunkt i sammen med artiklen fra Daily Mail.

Bazant og Bush’ vurdering af afstand som forebyggelse af smittespredning er udarbejdet i forhold til smitterisiko ved mikrodråber i luften. Forfatterne tager udgangspunkt i et ”*well-mixed room*”, et lokale hvor virus er ligeligt fordelt både tæt ved og langt fra den smittede pga. at luften i høj grad hvirvles rundt og ikke udskiftes ved ventilation eller udluftning. Forfatterne beskriver på denne baggrund, at 6 fods (1,8 meters) afstand mellem personer ikke vil være tilstrækkeligt alene til at forebygge dråbesmitte og smitte med mikrodråber i luften. Idet mikrodråberne ikke falder til jorden inden for 1-2 meter som større dråber fra tale og respiration, argumenterer forfatterne for, at afstand mellem personer har begrænset forebyggende effekt på smitte gennem luften. Der kan være risiko ved superspredning fra en eller få smittede til personer, som ikke har været i umiddelbar kontakt med dem.

Det er værd at være opmærksom på, at forfatterne i denne artikel har beskæftiget sig med smitte via mikrodråber i luften. Forfatterne beskriver det følgende vedr. dråbesmitte med den type dråber, som ofte falder til jorden inden for 1-2 meter: ”*Adherence to the Six-Foot Rule would limit large-drop transmission, and adherence to our guideline, (...) would limit long-range airborne transmission.*” Forfatterne nævner

¹ <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-9505803/Risk-COVID-19-indoors-6-feet-60-feet-apart-wearing-mask.html>

² <https://www.pnas.org/content/118/17/e2018995118#sec-6>

også eksplicit, at smitte ved kontakt og store dråber ikke indgår i modellen. Der er internationalt ikke enighed om, at smitte via luften over længere afstande (som mikrodråber) er den væsentligste smitemåde, men det er et aspekt, man selvfølgelig skal tage hensyn til, særligt ved mange menneskers ophold i mindre rum i længere tid og aktiviteter som sang, råben og fysisk aktivitet. Både danske³ og udenlandske⁴ forfattere angiver generelt størst risiko for smitte inden for 1-2 m, hvilket berettiger til, at afstandskravet opretholdes.

Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut vurderer, at forfatterens pointer i høj grad er taget til efterretning i gældende anbefalinger for forebyggelse af smittespredning med ny coronavirus, og som kan findes i *COVID-19: forebyggelse af smittespredning*⁵. Sundhedsstyrelsens råd og anbefalinger for smitteforebyggelse bør benyttes som supplement til hinanden. Den enkelte person bør ikke afvige fra nogle af rådene, fordi de efterlever et af rådene⁶.

Sundhedsstyrelsens seks generelle råd er:

- Hold 2 meters afstand når muligt og altid mindst 1 meter. Undgå håndtryk, kys og kram
- Hvis du får symptomer, så bliv hjemme og bliv testet
- Luft ud og skab gennemtræk og undgå at være for mange sammen
- Host og nys i ærmet
- Husk at vaske hænder tit eller brug håndsprit
- Gør rent, særligt overflader som mange rører ved

I rådene er både afstand og udluftning/ventilation nævnt som centrale råd som bør følges for at forebygge smittespredning med ny coronavirus. Afstand er effektivt i forhold til at forebygge smitte med store dråber fra person til person under samtale mv., mens udluftning bidrager til at forebygge ophobning af mikrodråber i luften, mens god hostetikette kan bidrage til begge dele. Håndhygiejne og rengøring bidrager til forebyggelse af kontaktsmitte. Isolation af personer med symptomer og nære kontakter bidrager til at mindske risikoen for, at en smittet person færdes blandt andre mennesker mens de kan smitte videre. Derfor er alle komponenter væsentlige og repræsenteret i Sundhedsstyrelsens anbefalinger for forebyggelse af smitte med ny coronavirus.”

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Martin Zohar

³ Nielsen PV & Liu L. (2020). The influence of air distribution on droplet infection and airborne cross infection. Department of Civil Engineering, Aalborg University. DCE Technical Memorandum No. 77: [The influence of air distribution on droplet infection and airborne cross infection.pdf \(aau.dk\)](https://www.dce.au.dk/publications/77-the-influence-of-air-distribution-on-droplet-infection-and-airborne-cross-infection.pdf)

⁴ Chu DK et al. Lancet, juni 2020 [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)31142-9](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)31142-9)

⁵ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smitte-spredning>

⁶ Bemærk, at der er udarbejdet adskilte anbefalinger til vaccinerede personer: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2021/Anbefalinger-for-vaccinerede-personer>